

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
8 iulie 2025

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. MAGHIARĂ MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, METODICA
PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LB. MAGHIARĂ MATERNĂ ȘI ÎN LB. ROMÂNĂ ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatura maternă (30 de puncte)

Rutoldó fölmászott a Nagyszederfára és átnézett Tupakka kertjébe.

– Nahát, ez vérlázító – morogta. – Még mindig jókedvű.

Valóban, Tupakka, odaát a nagy kontyú fák meg a hetyke vetemények között, eléggé vérlázítóan derűs volt. Vérlázító mosoly virágzott vérlázító bajsza alatt, és kilométeres szakála is vérlázító-vidáman fodrozódott a szélben. S ha mindez csak ma volna így?! Ki bánná! De hogy háromszázhatvanöt éve egyfolytában?! Kedvtelve tesz-vesz a kertjében, kever-kavar, fűtyörészik, brummog, dalokat döngécsel, ás, kapál, veteményez, szüretel, olt, nyes, forgat, tölt, hurul... és derűs, mint egy szeptemberi délután.

– Na, ebből elegendem volt! – mondta magának Rutoldó. – Hogy valaki, aki eredendően mirgő-morgó, zsörtölődő, házsártos vénség, háromszázhatvanöt évig derűs legyen, az mégiscsak sok! Majd teszek én a te jókedvedről!

Rutoldó arca villogott, mint egy nyári zivatar, aztán hangosan elnevette magát, macskaügyesen lekúszott a Nagyszederfáról, fölkapott egy icurka-picurka kavicsot, és dolgozni kezdett: az icurka-picurka kavicsot beletekerte egy papírszalvétába, s szalvétástul beletekerte egy gyufásdobozba, a gyufásdobozt ragasztószalaggal körületekerte, nehogy egykönnyen ki lehessen nyitni, elővett tíz ív hófehér csomagolópapírt, beléjük csomagolta a gyufásdobozt, az egészet jó erősen átkötötte tíz méter cukorspárgával, előkotort egy papírdobozt, belehuppantotta a tíz méter cukorspárgával átkötött csomagot, a papírdobozt leragasztotta, beletekerte húsz lepedő nagyságú, ultramarinkék műanyag fóliába, a műanyag fóliára rátekert vagy ötven méter alumíniumdrótot, s az összedrótzott batyut betette egy jókora vékába, a vékát leborította egy lazsnakkal, a lazsnakot zsákvarró tűvel hozzávarrta a véka szájához, s egyúttal boldogan sóhajtott egyet. Nna! Aztán előkeresett egy tintaceruzát, megnyálazta, és nagy ákombákom betűkkel ráírta a lazsnakra: TUPAKKA. És kisebb ákombákom betűkkel: Tartalma: kincs!

És már vitte is a postára.

Másnap viszi ám a postás a csomagot Tupakkának. Rutoldó, usgyi, föl a Nagyszederfára. Dörzsölgette a kezét, jókat vihorászott. Na, majd mindjárt elpárolog a te nagy, háromszázhatvanöt éves derűd!

Tupakka a csomagot letette a kertje közepébe, megnézte jobbról, megnézte balról, aztán hozzákezdett: fogott egy nagy ollót, levágta a vékáról a lazsnakot, kiemelte az ultramarinkék műanyag batyut, letekerte róla az ötven méter alumíniumdrótot, lehámozta a húsz műanyag lapot. Na, most üti meg a guta – gondolta Rutoldó, amikor Tupakka a leragasztott papírdobozhoz ért, de Tupakka, oda se neki, szép nyugodtan levagdosta a ragasztószalagokat a papírdobozról, kiemelte belőle a cukorspárgával átkötött csomagot, türelmesen kibogozta a csomót, és a tíz méter cukorspárgát takaros gombolyagba tekerte, egyenként leszedegette mind a tíz ív hófehér csomagolópapírt, még arra is vigyázott, nehogy beszakadozzanak – na most, reménykedett újra Rutoldó, csak elfutja a pulykaméreg, amikor megtalálja a ragasztószalagokkal körületekert gyufásdobozt, de ezúttal is tévedett. Tupakka a legnagyobb nyugalommal bajmóldott a skatulya kiszabadításával, kinyitotta, kiteregette a papírszalvétát, és máris ott feküdt a tenyerén az icurka-picurka kavics.

– Na, durranj már szét a méregtől! – biztatta Rutoldó, és majd szétdurran a méregtől odafent a Nagyszederfán, mert Tupakka nemhogy szétdurran nem akart, hanem éppenséggel

fűlig ért a szája, olyan boldogan mosolygott, hogy ahhoz képest az elmúlt háromszázhatvanöt év derűje kókadozásnak tűnt.

– Na végre, csak hogy megvagy! – kiáltott Tupakka, és a szívéhez szorította az öklébe zárt kavicsot.

– Mi az ördög van meg? Mit örül ez ennyire egy kavicsnak?! – dühöngött Rutoldó, és majd' leesett mérgében a Nagyszederfáról.

Tupakka fogott egy ást, gödröt ást, beleejtette a kavicsot (vagy talán nem is kavics volt?), betemette, a lajt nagyságú öntözőkannájában hozott egykúnyi vizet, rázúdította az elvetett kavicsra, és Rutoldó döbbenetén látta, hogy megmozdul a kavics fölött a föld, kidugja a fejét egy zöld hajtás, szemmel láthatóan nő, már Tupakka térdéig ér, már magasabb is, mint Tupakka. Semmi kétség, ez egy fa, odanézz, már magasabb, mint a kert legöregebb fája, már magasabb, mint a Nagyszederfa, odanézz, csak nő szakadatlan, már majdnem az égig ér, karéjos levelein csodák világítanak, mesék szikráznak, nevetés hallik felőle, sírás, folyók csobogása, erdők zúgása, városok villannak fel a leveleken, kastélyok, udvarházak, hegyek, völgyhajlatok. Zúgott a fa diadalmasan.

– A fene egye meg – morgott Rutoldó –, már a kavicsokban sem lehet megbízni.

(Lázár Ervin: *A csomag*)

1. Nevezze meg a mese szereplőit, és mutassa be a köztük lévő viszonyt! **2 pont**
  2. Foglalja össze az eseményeket 4 mondatban! **4 pont**
  3. Írjon egy-egy rokon értelmű szót a következő szavakhoz!
vérlezítő, szakadtlan **2 pont**
  4. Szótagolja a következő szavakat!
belehuppantotta, alumíniumdrót **2 pont**
  5. Illessze a *Nagyszederfa* szóhoz a -val/-vel valamint -hoz/-hez/-höz toldalékok megfelelő alakját, és írja le a kapcsolódó hangtani törvényt! **3 pont**
  6. Írjon ki a szövegből egy kérdést és egy felkiáltást! **2 pont**
  7. Alakítsa át az *És már vitte is a postára.* mondatot úgy, hogy a következő beszédshándékokat fejezze ki!
a. érdeklődés   b. csodálkozás   c. óhaj **3 pont**
  8. Bővítse a *Tupakka nem akart szétdurrani.* mondatot
a. időhatározóval   b. minőségjelzővel! **2 pont**
  9. Mutasson be 8–10 mondatban 4 különbséget a népmese és a műmese között! **10 pont**
- Megjegyzés:** Pontot ér a helyesírás és nyelvhelyesség (1 pont) valamint a szövegterjedelem betartása (1 pont)

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (30 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

Odată, într-o zi apăsătoare cu zăpușeală, ședeau vreo zece-unsprezece copii pe treptele de piatră, așteptând-o pe Momo, plecată pentru scurtă vreme ca să mai colinde prin împrejurimi, după cum obișnuia uneori. Pe cer se iveau nori mari, negri. Probabil că în curând urma să izbucnească o furtună.

– Mai bine m-aș întoarce acasă, spuse o fetiță venită cu un frățior mititel. Mie mi-e frică de fulgere și tunete.

– Dar acasă? Întrebă un băiețel cu ochelari. Acasă nu ți-e frică?

– Ba da, răspunse fetița.

– Atunci poți la fel de bine să rămâi și aici, spuse băiatul.

Fetița ridică din umeri și dădu din cap.

(Michael Ende, *Momo*)

1. Alcătuiți câte un enunț în care să folosiți corect următoarele paronime: **abil, agil.** **4 puncte**
2. Transcrieți, din textul dat, două cuvinte derivate. **2 puncte**
3. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în secvența **Acasă nu ți-e frică?** **4 puncte**
4. Menționați funcția sintactică a substantivelor din propoziția *Pe cer se iveau nori mari, negri.* **4 puncte**

5. Scrieți, din fragmentul dat, o propoziție secundară.

1 punct

6. Redactați un eseu de maximum o pagină, în care să argumentați apartenența la *genul epic* a unui *text literar în proză*, inclus în programa de examen.

15 puncte

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- precizarea a două trăsături ale *genului epic*, existente în *textul literar în proză* selectat;
- prezentarea detaliată a celor două trăsături ale *genului epic* precizate, valorificând opera literară în proză aleasă;
- susținerea unei opinii referitoare la mesajul *textului literar în proză* selectat.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului de la punctul 6 este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării activităților în limba maghiară maternă în învățământul preșcolar

(15 puncte)

Az érvényben levő koragyermeckori curriculumnak megfelelően a nyelvi-kommunikációs fejlődés, az olvasás és írás alapozása terület fejlődési dimenziói szerint az óvodáskorú gyermektől elvárt viselkedésmutatók a következők:

A fejlődés dimenziói	A gyermek viselkedésmutatói:
Szóbeli közlések különböző kommunikációs kontextusban	2.1 képes gondolatai, érdeklődése, szükségletei, tettei, saját érzelmei egyértelmű kifejezésére; 2.2 tiszteltben tartja a beszéd szabályszerűségeit a különféle kommunikációs kontextusokban; 2.3 szókincse folyamatosan gazdagodik.

(Részlet a koragyermeckori nevelés curriculumából, jóváhagyási szám: 5596/16.12.2019)

Írjon értekezést körülbelül 1 oldal terjedelemben *Visszamesélés nagycsoportban* címmel figyelembe véve a következő szempontokat:

- körülményeinek megteremtése
- módszerei, eljárásai, eszközei
- a tevékenység didaktikai mozzanatait

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása.

B. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar (15 puncte)

Prezentați trei etape ale unei activități didactice de *lectură după imagini*, domeniul experiențial *Limbă și comunicare*, nivel de studiu 5-6 ani, temă anuală de studiu *Când/cum și de ce se întâmplă?*

În prezentare, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a trei dintre etapele activității precizate;
- descrierea etapelor menționate.